

Føroya
SOSIAL-DEMOKRATUR

Blaðstjóri
VILLI SØRENSEN
telf. 2172
Postbox 76

Prent:
A. ØSTER

Fólka- trygging

Í Danmark situr ein nevnd, ið viðger fólkatryggingarspurningin. Javnaðarmenn, ið hava gingið á odda fyri at fáa henda spurning loystan skjótast gjørligt, hava nú lagt uppskot teirra fram. Fólkatryggingin skal sjálvandi galda allar landsins íbúgar uttan mun til inntøku. Høvuðstáttirnar í uppskotinum eru:

1. Frádráttarreglan (inntøkumarkið) verður stigvist avtikið til frama fyri eina fólkatrygging, ið umfatar allar landsins íbúgar.
2. Fólkatryggingin verður gjørd virðisföst, soleiðis at tryggingin altíð er í mun til fólksins miðalinntøku.
3. Fólkatryggingin skal stigvist hækkast til at verða 33 pst. hægri enn núgaldandi ellisrenta.
4. Tryggingin skal vera líka allastaðni, bæði í býnum og úti á landinum.
5. Orsakað av meiraútreiðslum av hesi skipan, tað stóðugt vaksandi talið av gomlum og samfelagsins fíggarliga gróður verður fólkatryggingin stigvist gjøgnumförd yvir 30 ár. Tað er tó í uppskotinum sagt frá, at tey ringast stillaðu beinan vegin skulu fáa teirra livilíkindi bœtt og full trygging.

Fremjanin av hesum ovurstóra máli, ið vil tryggja allar borgarar samfelagsins móti troti, sakni og vegnaelli, sjúku o. s. fr., er nú í eygsjón. Nú ræður um, at eisini vit fáa fullan lut í hesum ómetiliga framstigi og gagnamáli fyri alt fólkið.

Amerikanska fakfelagsrørslan.

Fyrs í desember skal hitt stóra amerikanska landsfelagið CIO halda ársfund. Hesin fundur verður ivaleyst ógvuliga týðningarmikil, tí á fundinum kemur tí lumrøðu samgonga millum tey bæði stóru landsfelögin CIO og AFL, ið hvørt hevur nógvar miljónir limir. Kemur henda samgonga í lag, verður hetta søguligur dagur fyri amerikansku fakfelagsrørsluna.

Felögin hava boðað frá, at tey vilja seta á stríðsmegi ian fyri at víska liminum sínum ársløn. Tað vil siga, at ein arbeiðsgevari, sum letur virki sitt aftur ein part av árinum, skal gjalda sínar arbeiðarum løn eisini fyri ta tíðina, ið virkið er afturlatið. Slíkar afturlatingar — ella nógvar minkandi framleiðsla — koma tíðum fyri í automobilnaðinum. Samstundis verða arbeiðarar í hópatali ríknir úr arbeiðinum. Hvørja ferð eitt nýtt bilslag kemur fram á marknaðin, verður óll arbeiðsorkan nýtt til hesa framleiðsluna, meðan nærum einki arbeiði er teir seinastu mánaðirnar frammanundan.

Onnur felög vilja hava sáttmálar-nar soleiðis, at arbeiðsgevarnir skylda seg til at gjalda arbeiðarum, ið ríknir verða úr arbeiði, eina fulla vikuløn fyri hvørt ár, hann hevur arbeitt í viðkomandi virki.

Skipabyggingin minkar.

Skipasmiðjurnar um allan heimin hava í gerð ella eru bidnar um 16 milj. tons skipstonnaga. Hetta er 6 milj. t. minni enn í rekordárinum 1952 men 75 pst. meira enn beint undan Korea-krígunum. Meginparturin av skipunum eru tangaskip. Av nýggjum tangaskipum lata Norðmenn bygja tey 25,6 pst., Ongland 25,2 pst. Av teimum nýggju skipunum eigur Ongland 30,3 pst., Noreg 13,6, Týskland 9,1, Holland 6,5 og Frakland 4,6.

Ferðamannaskipini koma neyvan nakrantíð at verða so mong aftur sum í 1939. Í lötuni eru ferðamannaskipini 32 pst. minni enn í 1939. Tá ið núverandi nýbyggingar eru komnar, er henda tonnagan komin upp í 75 pst. í mun til tonnaguna undan krígunum.

3 miljónir menn- iskjur í Föroyum

Sambart danska professarin Torkild Kristensen verður íbúgvatal heimans sum nú er 2,5 miljardir, um 70 ár 5 miljardir. Um 140 ár 10, um 210 ár 20 miljardir og um 700 ár 100 ferðir so ógv sum nú. So vilja tað verða 4 miljardir fólk í Danmark og ein býur sum t. d. Vejle verður 3 ferðir so stórur sum London.

Eftir hesum skuldi so um somu tíð verið 3 miljónir fólk í Föroyum. Í Havn 600.000, Klaksvík 300.000.

Politiska stöðan.

Norðlýsið skivar um politisku stöðuna:

Lítið hugsandi er, at hin uttanveltaði maðurin, sum bert er valdur úr einum valdömi, skal koma at hava nakra ávirkan á landsstýrið. Um so kemur at vera, verða Føroya veljarar sum heild illa viðfarnir, tí landsmyndin í politikki verður beinleiðis avskeplað, og ikki minst við tað, at tað er óllum Føroyingum greitt, um tað klandur, ið spurdist burtur úr uppstillingini hjá Havnar Framburðsfelag.

Føroya veljarar áttu at fingi eina nærrí vitan um stöðin millum sjálvstýrisfólk; serliga í høvuðsstaðnum, so lögið alt tykist politiskt haðani. R. Long, sum framburðsfelagsmaður, slerdi O. J. Jensen, fólkaflokksmaðurin út, og Kjartan Mohr kom inn á serlista. Thorstein Petersen fall við valið á serlista. Ergo, eru tveir framburðsfelagsmenn úr Havnini komnir inn á lögtíngið, og hetta felag umboðarongan politiskan flokk í landspolitiki. Ein lögin mynd.

Nei, annað leikar á í dag, tí má spjaldingarandin, bygdur uppá maktgyrind av einstökum monnum kringlandið, vikja fyrj tí fyndiga, sum hevur sína styrki í samlyndinum; og vit megu aftur fáa eitt ting, sum kann vera okkara stolta andlit bæði inn eftir og úteftir, og sum kann geva trygd fyri arbeiðsfriði, so mena tora at taka tøk, ið byggja skulu okkara land upp.

LØN JAVNINGARGRUNNUR SKIPSFISKIMANNA

Viðbót fyri 1954.

Blöð til umsóknir um lønarviðbót verða flýggjað út hjá sýslumonnunum (í Skúvoy og Mykinesi hjá sóknarstýrinum) og á skrivstovu grunnsins í Tórshavn (tlf. 2143).

Tað verður mint á, at umsóknirnar eiga at vera innkomnar innan 1. mars 1955 saman við avrokningunum fyri 1954.

N.B. I. Umsóknir, ið koma aftaná 1. mars verða ikki viðgjörðar.

N.B. II. Halda menn seg eiga viðbót og hava ikki fingið avrokningar, eiga teir kortini at sentla umsóknina inn áðrenn 1. mars og skila til, nær avrokningarnar kunnu væntast og senda tær tá.

Eru avrokningarnar komnar innan 1. jan. 1956 fella umsóknirnar burtur, sbt. 4. grein í reglugerðini.

NEVNDIN

Sáttmálastríð

Sinnalagsbroyting hjá reiðarunum neyðug.

Í limablaðnum hjá danska maskinistfelagnum verður tikið soleiðis til í einari grein við yvirskriftini: »Til sjós — nei takk!«

»Ein sinnalagsbroyting hjá vissum reiðarum er neyðug — og kemur hon ikki skjótt, er vandi fyri, at danska skipasiglingin kemur í eina torføra stöðu, tá ið hin núverandi manningin av eldri, drivnum maskinmonnum fer frá, og tað ikki verður gjørligt, at fáa teir ungu at fara til sjós.«

Orsøkin er tann, at yvirmenn, bæði dekksmenn og maskinmenn, hóast sjómanna-lógir og sáttmálar í flestu förum ikki verða mettir sum tænastumenn á landi. Ofta hendir, at reiðararnir siga menn upp uppá heilt stutta tí — og ofta er uppsagnarsøkin bert smáting.

Útróðurin.

Fiskiskapurin um Havnarleiðina hevur ikki verið stórvægis seinastu tíðina. Nólsoyingar hava verið eystanfyri, men stórvægis veiðu hava teir ikki fingið. Eysturoyingar eru tó komnir upp í 800 pund av smáari hýsu eystanfyri Nólsoy, á Rívinum og Holinum.

Føroya keypmenn!

Skjót søla — umsetningur — gevur óktan vinning. Hví tá brenna tygum við hillavarmarum? (á enskum »SHELFHEATERS«) ið verða liggjandi á hillunum kannska í árávis??

GERIÐ TETLEY-ROYNDINA!

Leggið á diskinn eins nógvar pakkar TETLEY, sum óll onnur sløg tilsamans, verið ikki bilsin tá TETLEY-teið er útselt fyrst. Hettar hava keypmenn roynt í túsundatal jörðina runt áður enn tygum. HVI selist TETLEY pakka- og posate nóg best? — Jú, tað er einki dulsmál, TETLEY-te verður útvált av Tetleyeksptum á vakstrarplássunum í Ceylon — Indiu — Java, Kina o. a. verður viðgjört og pakkað av eksptum í London o. a. hesir borga fyrj te av hægstu góðsku til rættan prís.

Fæst nú í LANDSHANDLINUM, Tórshavn, í Thermo Plastic-posum á 2 gr (1 pos til 1—2 koppar), í pakkum: 3 góðskur bláir, grønar og reyðir. Hvør góðska aftur í 3 pakkastøddum: 50, 100 og 200 gr. í luksus blikkdósum: Mandarin og Benares te. í kóssum: fjórðings, hálvar og heilir kassar.

JOSEPH TETLEY & CO. LTD.

LONDON — CALCUTTA — CEYLON — NEW YORK

JÓLAØL

verður at fáa frá 1. desember.

KEYPMENN!

Gerið so væl at senda ordrar inn við tað sama.

Føroya Bjór,
Klakksvík.